

DIUMENGE 19 DURANT L'ANY C

1. EN COMPANYIA DE LLUC, EL PAGÀ CONVERTIT, FER CAMÍ SEGUINT JESÚS

- Diumenge passat, continuant la seva llarga marxa vers Jerusalem (9, 51 a 19, 28) inaugurada el diumenge 13. Hem abordat durant tres diumenges una nova seqüència, de l'Evangeli de Lluç que s'articula al voltant de l'anunci del Regne ja present i futur, i de l'actitud que en brolla pel deixeble.
-

Interrogat per un home d'entre la multitud que li demana d'intervenir en un assumpte d'una herència, Jesús profundizant en açò, ha advertit contra tota cobdícia: *Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida.»* I va il·lustrar el seu propòsit amb la paràbola del ric sense seny, abans de concloure: *Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu.»*

Després de l'ensenyament sobre l'actitud que han de tenir els deixebles sobre el béns materials (Feu-vos bosses que no s'envelleixin, aplegueu-vos al cel un tresor que no s'esgotarà; allà els lladres no s'hi acosten ni les armes no fan malbé res), Jesús prepara els seus per a la situació que viuran després de la seva "partida": esperar, vetllant, i en la fidelitat al seu Senyor que s'ha absentat.

*Una crida que pren la forma de tres paràboles:
La paràbola dels criats vigilants que esperen el seu Senyor activament
La paràbola de l'amo vigilant que està prevenint davant de l'atac dels lladres.
La paràbola de l'administrador fidel encarregat de la marxa de la casa en absència del amo.*

BONA NOVA PER AVUI:

Unes lectures que ens exhorten a vetllar, en el cor de la nit, en l'espera d'Aquell que ve:

+ En la nit de la fe, vetllant sens parar per escoltar les crides de Déu. Abraham. El pare dels creients ho havia deixat tot. Havia partit "SENSE SABER ON

ANAVA". Havia cregut en la promesa d'una descendència, malgrat la seva edat avançada i l'esterilitat de Sara, la seva esposa: vide Heb 11, 1-2. 8-19.

+ En la nit de l'alliberament pasqual, els fills d'Israel, esclaus d'Egipte, havien conegut, al cor de la seva vetlla, la joia de veure realitzades les promeses divines: havien entonat els cants de lloances dels Pares, els salms del gran HALLEL (primera lectura: Saviesa 18, 6-9).

+ En la nit de l'espera del seu Retorn, els deixebles de Jesús, si vetllen en actitud de servei, tindran la capgiradora sorpresa de veure el Mestre prendre ell mateix la postura de servent, fer-los passar a taula, i servir-los (evangeli).

LA TAULA DE LA PARAULA

Ens trobam en els anys 50 abans de Crist, a Alexandria, ciutat prestigiosa d'Egipte on hi viu una important colònia jueva. L'autor del llibre de la Saviesa és un jueu fidel a la tradició d'Israel, però al mateix temps està marcat per la cultura grega. Vol ajudar els seus germans a viure la seva fe en aquest món grec, temible i seduidor a la vegada.

Ara reprèn una relectura de l'Èxode a partir de la seva pròpia experiència de la Pasqua i de l'experiència que en fa la seva comunitat que, cada any, celebra el memorial de "la nit de l'alliberament pasqual", esdeveniment fundador del poble d'Israel.

Aquesta Pasqua és inscrita en la llarga espera dels patriarques, *els nostres pares* que avien rebut la promesa. Sense haver-ne vist bla realització, no havien deixat de conèixer la joia que donen la fe i l'esperança. La fe, om ho escriu a la segona lectura, l'autor de la carta als Hebreus, *és ja el mitjà de posseir el que s'espera, i de conèixer realitats que no es veuen*.

Aquesta Pasqua, els fills d'Israel, sense haver deixat el país de la seva esclavitud, la celebraren ritualment junts, al cor d'aquesta nit de l'Èxode,
+ participant en el secret de les seves cases, en el menjar de l'Anyell pasqual,
+ compromentent-se a compartir el millor i el pitjor
+ en tonant els cants de lloança dels pares, els salms del gran Hallel, els salms 113 -118.

Aquesta Pasqua, de la que en celebren el memorial cada any, il·lumina el seu present, com il·luminarà a partir d'ara la marxa del poble de la fe, donant sentit a la seva història, fins el dia en que s'acompliran en plenitud les promeses del seu Senyor.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

En la seva preparació, el lector s'haurà fixat en LES DUES PARTS d'aquesta evocació d' *Aquella nit de la sortida d'Egipte* i les sabrà fer aparèixer en la proclamació:

+ havia estat anunciada per endavant als nostres pares, que, fonamentats en la paraula de Déu, l'han esperada en l'alegria.

- Aquesta nit de l'alliberació ha estat viscuda pel poble hebreu que, al seu torn, fonamentant-se en la paraula de Déu, l'ha celebrat en el secret de les cases, abans de llençar-se als camins de l'ÈXODE:

-

*Els fills sants d'un poble bo oferiren víctimes invisibles,
es comprometeren a observar aquesta llei divina:
tot el poble sant havia de participar igualment dels béns,
com havia participat dels perills.
Després entonaren per primera vegada els cants de lloança dels pares.*

EL SALM 32

El salm 32, és una invitació a la joia llençada al poble dels qui vetllen i esperen en la fe. Perquè el Déu en qui hi ha la seva esperança és un Déu que *vetlla pels qui el veneren i esperen en l'amor que els té, per alliberar-los de la mort*. Si la nit de l'alliberació pasqual, la nit de l'Èxode, no para d'il·luminar la marxa del poble de la fe, amb quina raó més forta la nit en que ha brillat la llum de la resurrecció de Jesucrist, la seva Pasqua.

Segona lectura

Durant quatre diumenges, la segona lectura serà presa de la CARTA ALS HEBREUS.

De fet, no es tracta d'una carta, sinó més bé d'una HOMILIA pronunciada de viva veu durant una o més assemblees dominicals, després comunicada per escrit, vers els anys 70, acompanyada d'un billet d'enviament a una comunitat allunyada.

+ i l'auditori, al que es dirigeix aquest text important per a la fe i per a la vida cristiana, són uns CRISTIANS DESORIENTATS, segons l'expressió d' Étienne Carpentier: *cristians convertits de temps, han estat generosos* i ho són encara, però han d'enfrontar-se a noves proves- dificultats, necessiten ser estmulats, el que el predicador no deixa de fer amb vigor, anota Albert Vanhoye en la seva introducció. *El seu origen jueu o pagà, no es precisa i per tant resta objecte de discussió.* Aquesta indeterminació és un avantatge per a nosaltres: ens podem més fàcilment aplicar-nos els mateixos advertiments i els encoratjaments donats per l'autor. (Les dernières épîtres, 1887. P. 11

- Al capítol 11, l'autor, per a la seva assemblea, obre la seva Bíblia, com ho havia fet l'autor del llibre de la Saviesa (primera lectura), i comença a fer, per a sostenir la fe i l'esperança dels seus germans i germanes, una relectura de la història dels Patriarques. Ell els convida així al seu torn a entrar en la immensa caravana dels seus avantpassats en la fe que han marxat, els ulls fixes, no en el passat, sinó en el futur: *la fe- declara d'entre en jueu- en una magnífica i dinàmica definició, és el mitjà de posseir el que s'espera, i de conèixer realitats que un no veu.*

Així a estat la fe dels HEROIS DELS ORIGENS: Abel, Enoc, Noé (Hbr 11, 4-7

Així fou la fe d'ABRAHAM, pare dels creients, al que s'associa estretament SARA, la seva esposa (passatge per aquest diumenge 19)

- Responent a la crida de Déu, partí sense saber o anava (v. 8).
- Visqué com un estranger en la terra promesa (v. 9).
- Cregué en la promesa d'una descendència inesperada (v. 11-12).
- Estigué disposat a sacrificar el seu fill únic (v. 17-19).
- Així fou la fe de MOISÈS, es mantingué ferm i constant com si veiés l'invisible (v. 23-31).
- Aquesta a estat la fe de MOLTS ALTRES DE LES GRANS FIGURES de l'Antic Testament: Barac, Samsó, Jeftè, David, Samuel, els profetes (v 32-40).
- GRÀCIES A LA FE- una expressió que es repeteix una vintena de vegades en aquest capítol -, han caminat vers el futur.

Nosaltres el sabem: aquest futur porta un nom, i té un rostre: Jesucrist que és a l'origen i al terme de la nostra fe (heb 12, 2, segona lectura de diumenge qui ve). Amb els ulls fixes en ell, que és el nostre Futur, no ens girem vers el passat. Malgrat les dificultats del present, anem amb ardidesa cap avant, envoltats d'aquesta *immensa multitud de testimonis*.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El leccionari ens proposa dues versions: una integral, o una versió breu. Cal que es parli amb el rector per veure quina versió es vol llegir.

De tota manera, però, sigui quina sigui, cal fer una PROCLAMACIÓ CUROSAMENT PREPARADA; ben distingint

La introducció, AMB LA SEVA definició de la fe:

Germans, creure és posseir anticipadament els béns que esperem, és conèixer per endavant allò que encara no veiem.

La MARXA infatigable d'ABRAHAM I DE SARA, dels qui la seva situació precària és constantment recordada per l'autor:

Gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència.

Sortí del seu país sense saber on aniria.

Gràcies a la fe, residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isahac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa...

.Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada...

NOTES DE COMENTARI A L'EVANGELI

Rics per a Déu....

- La primera part d'aquest text – que el leccionari proposa ometre en la versió breu- és la continuació a l'evangeli de diumenge passat. Sol·licitat de fer d'àrbitre en una herència, Jesús acaba de posar en guàrdia la multitud dels seus oients contra la cobdícia del guany. També a il·lustrat el seu propòsit amb la paràbola del ric insensat 12, 1-21, abans de concloure vet on arriba el qui....

Ara Jesús s'adreça als seus deixebles, els diu “el seu petit ramat”, evocant així els lligams ben estrets que els uneix a ell, el seu *pastor*. Els convida a no tenir por, perquè el *Pare es complau a donar-los el Regne*. Els convida al desprendiment: Ja que el Pare els o ha donat tot, com no ho podrien fer ells? *Veneu els vostres béns i distribuïu els diners als qui ho necessiten.*

Vendre alguna cosa – comenta F. Bovon- és ja renunciar-hi. Però cal renunciar-hi un segon cop. I aquesta és l'etapa més difícil: renunciar al diner. Ja que tendim a aferrar-lo en les nostres mans. El fet d'adquirir i posseir, creiem, ens ajuda a constituir la nostra identitat. I açò no és del tot fals. Però els versets 33-34 proposen una acció constituent diferent: un fer, certament, però un fer en caritat, una adquisició, el benefici de la qual, és destinat a un altre, un profit la solidesa del qual no és més que indirecta. Si el nostre tresor és així, el nostre cor hi estarà aferrat. Feliços, en aquest cas; desgraciats, en canvi, si no tenim més que béns per companyia. Solament la saviesa de Crist, la seva paraula a l'Evangeli i el seu Esperar en nostres sers, ens pot fer decidir a practicar aquesta ètica que la ciència econòmica no recomana gens. I en canvi, a llarg terme, tenint en compte la relació qualitat-preu, el consell de Jesús no és insensat (L'Evangile selon saint Luc 9, 51 a 14, 35, p. 283).

... esperar activament la vinguda del Senyor Jesús:

- La segona part del nostre evangeli aborda un nou tema: el de la vigilància i de la fidelitat en el servei. Fent camí vers Jerusalem, Jesús prepara els seus per a la situació que experimentaran després de la seva partida (9, 31): esperar activament el seu Senyor qu s'ha absentat.

Aquesta crida pren aquí la forma de tres paràboles.

+ en primer lloc la dels servents que esperen el seu amo i estan en actitud de servei. Literalment amb els llocs cenyits, amb la cintura cenyida, és a dir, amb els faldons del vestit cenyits per la cintura, com al moment de la celebració de la primera Pasqua, a la nit de l'alliberació (primera lectura).

Cenyir-se la cintura, els llocs, explica F. Bovon, podia ser un gest prosaic o un gest religiós. Un cinyell arromangava el mantell o retenia la túnica, sovint llarga. Aquesta facilitava així la marxa del viatger o el treball de l'obrer.

Tenir la cintura cenyida, és a dir estar a punt recordava també la partida precipitada d'Egipte, l'èxode nocturn. Si un constata, com aquí. La presència simultània i paradoxal (la nit no està destinada al repòs?) de la cintura i de la llàntia, l'al·lusió a la simbòlica pasqual és indubtable. La Pasqua, així com els altres grans esdeveniments de la història de la salvació – es creia- que havien

succeït durant la nit. L'esperança jueva esperava el Messies a la nit. Els oients de Jesús són fidels que esperen la vinguda nocturna del seu Messies; creients en un ambient hostil; il·luminats en la nit; a punt per actuar quan tothom dorm...

Tenir la cintura cenyida i la llàntia encesa és saber l'hora, el moment que es viu, fixar la seva atenció en l'essencial, alliberar-se de tot aferrament, oblidar-se de si mateix, preparar-se per acollir la Paraula de Déu. (o. c. P. 291).

Feliços els deixebles de Jesús que, com els criats de la paràbola, vetllaran amb la cintura cenyida, la llàntia encesa, a punt per servir el seu Amo quan arribi. Aquests coneixeran una immensa sorpresa: assistiran estupefactes, a un *capgirament de rols*: *Crist, seguint un moviment que recorda el Magnificat, d'amo, es converteix en servent (...). El Magnificat, que anunciava un tal capgirament, és aquí completat: els nous poderosos, que són els humils aixecats, no exerciran el seu poder com a potentats, sinó seguint l'exemple del mestre, com a servidors* (o. c. 293-294).

Aquesta tasca "diaconal" del Senyor que es fa servidor, és il·lustrada amb un triple gest:

Prendrà la postura de servent (es cenyirà);
Els farà seure a taula (és a dir, acollir-los, col·locar-los a taula, fer-los asseure);
Servir-los d'un a un.

+ una segona paràbola s'hi enganxa tot d'una: la de l'amo vigilant que sap preparar-se per a la defensa davant de les incursions dels lladres... que no tenen el costum d'anunciar la seva visita!

D'igual manera els deixebles de Jesús han d'estar a punt per a La vinguda, l'hora de la qual és imprevisible, del senyor.

Estar a punt per aquests esdeveniments –comenta el nostre autor– és paradoxalment, no preocupar-se'n. En tot cas, no tenir fixes els ulls al cel en una

espera passiva. Estar a punt, és viure a la terra on s'obren dos camins per a nosaltres. On viviu en el vostre interès, cercant d'enriquir-vos per a vosaltres mateixos. O on viviu en la comunitat del poble de Déu, pels altres, enriquint-vos, així per a Déu. No saber l'hora de la vinguda del Fill de l'home, és saber que cada hora és una ocasió per estimar Déu i el seu pròxim; que a cada moment pot ressonar la seva crida. La perspectiva no és solament ètica, sinó també espiritual (o. c. p. 297).

+ la paràbola de l'administrador fidel i l'administrador infidel coclou aquest conjunt.

Una pregunta de Pere permet precisar-ne els destinataris: a nosaltres o a tothom? demana a Jesús.

Si les dues paràboles precedents s'adreçaven a tots els deixebles, aquesta va per aquells que tenen una responsabilitat particular en la comunitat, i que deuen per açò, comportar-se com a servidors de Crist i administradors dels misteris de Déu.

La pregunta de Pere –conclou H. Cousin– ha conduït Jesús a abordar un punt particular. Després de la posada en guàrdia dels versets 36-40 adreçada a tots els creients, ell exigeix una determinada actitud fidel de part de certs deixebles, els mateixos que exerceixen una responsabilitat pastoral sobre els altres germans de la comunitat... Havent-los donat les funcions que Déu els confia en el

seu poble, ells deuen, molt més que els altres creients, estar a punt per a respondre del seu comportament davant del Senyor que vindrà de cop (o. c. p. 187).